

Raadsvoorstel

Beoogd effect

In stand houden van het wegennetwerk binnen de grenzen van de gemeente Zeewolde.

Beslispunten

1. het Wegenbeheerplan 2025-2029 vast te stellen;
2. de huidige jaarlijkse dotatie aan de voorziening voor het groot onderhoud wegen te verlagen van € 1.540.000,- naar € 1.340.000,- vanaf 2025;
3. de huidige jaarlijkse dotatie van de bestemmingsreserve 'rehabilitatie wegen' vanaf 2025 te verhogen van € 1.216.000,- naar € 1.416.000,-. Deze dotatie zal in lijn met het vorige beheerplan jaarlijks € 30.000,- toenemen om de lasten van de vervangingsgolf in de komende jaren op te vangen;
4. de 26^e wijziging van de begroting van het dienstjaar 2025 vast te stellen.

Inleiding

In 2020 is het beheerplan wegen Zeewolde 2020-2024 vastgesteld. Aangezien de looptijd van het beheerplan ten einde is, is een nieuwe herziene versie van het wegenbeheerplan opgesteld.

Het beheerplan wegen dient als kader voor het uitvoeren van het onderhoud aan alle wegen in de gemeente Zeewolde. Het bestaande beleid, wat in het beheerplan 2020-2024 vastgesteld is, wordt in dit beheerplan gehandhaafd. De teksten en kaders in het beheerplan zijn geactualiseerd en verrijkt met de kennis die de organisatie heeft opgedaan in de afgelopen 5 jaar. In dit advies zijn de financiële gevolgen van het beheerplan verder in kaart gebracht.

Doormiddel van wegeninspecties is de huidige staat van het wegennet opnieuw in kaart gebracht. Aan de hand van deze inspectiegegevens is een nieuwe berekening van de kosten voor de komende 40 jaar gemaakt. Met deze vooruitkijk kunnen kostenstijgingen vroegtijdig ingeschat worden en is er meer controle over de lange termijn uitgaven.

De kosten voor het wegenbeheer 2025-2029 zijn niet gestegen ten opzichte van het vooruitzicht van 2020-2024. Dit is opmerkelijk omdat er wel een kostenstijging in de grond-, weg- en waterbouw van 37,1% heeft plaatsgevonden. Dit komt door de wegen die in de afgelopen 5 jaar gerehabiliteerd zijn, herstel van een weg aan het einde van zijn levensduur. De besparing komt voort uit het groot onderhoud van wegen. Door de staat van de onderlaag van de weg, was groot onderhoud slechts een korte termijn oplossing. Bij de rehabilitatie van een weg is dit probleem in de onderlaag aan te pakken. Na deze aanpak wordt er bespaard op de kosten voor groot onderhoud. De meest onderhoud intensieve wegen zijn als eerste gerehabiliteerd, waardoor deze op termijn van de komende 5 jaar al voor een zichtbare besparing zorgen.

Het voorstel is om de besparing op groot onderhoud te gebruiken voor de rehabilitatie van wegen. Om een mogelijk tekort voor rehabilitatie in de toekomst te voorkomen. Door goed te investeren in wegen, wordt dit op lange termijn bespaard in het klein- en groot onderhoud van wegen. Als we deze lijn blijven volgen, zitten de lasten voor rehabilitatie structureel in de begroting.

Andere wijzigingen in het beheerplan richten zich op milieu en circulaire economie. Dit gaat voornamelijk over het hergebruik en recyclen van bouw- en grondstoffen. Bij wegrenovaties wordt er aandacht besteed aan het maken van juiste keuzes op gebied van circulariteit en duurzaamheid. Keuzes worden gemaakt op basis van de situatie in het projectgebied. Zeewolde kent een diverse grondslag (bodemopbouw) waardoor er niet één standaard oplossing is. Wat wel gestandaardiseerd wordt zijn de asfaltmengsels, waar gekozen is voor de minste impact op het klimaat. Zo wordt er 50% asfalt hergebruikt in de onder en tussenlaag en 30% in de top laag. Dit zorgt voor een kwalitatief goed en duurzaam wegbeheer.

Argumenten

Artikel I.

1.1 Op basis van dezelfde uitgangspunten is het wegenbeheerplan geactualiseerd.

In het nieuwe beheerplan is voortgeborduurd op de uitgangspunten uit het beheerplan 2020-2024. De data in het beheerpakket is geactualiseerd en uitgebreid met het nieuwe areaal. Dit is verwerkt in het nieuwe beheerplan wegen.

1.2 Rehabilitatiekosten zijn nodig om een weg aan het einde van de levensduur weer volledig in goede staat terug te brengen.

Rehabilitatiekosten zijn de kosten die gemaakt moeten worden om een weg vanaf de fundering weer helemaal goed op te bouwen. De levensduur van een weg is circa 45 jaar. Rekenend vanaf het aanleg jaar tussen 1980 en 1985, komt dit steeds dichterbij. In het verleden werd er niet gereserveerd voor rehabilitatiekosten. Sinds het vorige beheerplan wordt er meer gereserveerd voor rehabilitatiekosten.

1.3 Noodzaak van rehabilitatie wordt zichtbaar bij huidige onderhoudsmaatregelen.

De noodzaak om rehabilitatiekosten op te nemen in de voorziening is terug te zien in het onderhoud wat we momenteel uitvoeren. De afgelopen jaren zijn veel wegen in het buitengebied in goede staat teruggebracht. Hierdoor is een daling in korte- en lange termijn onderhoudskosten waar te nemen.

Kanttekeningen

1.1. In alle berekeningen wordt uitgegaan van een aangenomen levensduur, afhankelijk van het type weg.

In de praktijk zien we dat op een aantal wegen in Zeewolde versnelde zetting optreedt wat schade aan het asfalt veroorzaakt. In dit beheerplan gaan we er vanuit dat de aangenomen levensduur in ons beheerpakket gehaald kan worden. Daarvoor treffen we in de praktijk de juiste maatregelen om de levensduur op die locaties in de toekomst te halen.

1.2. In het verleden is er niet gespaard.

Pas in het beheerplan van 2005-2009 is een begin gemaakt met het principe te gaan sparen voor onderhoud wat we in de toekomst verwachten. Deze trend wordt nu voortgezet, inclusief sparen voor rehabilitatie.

Financiën

De lasten voor klein onderhoud bedragen in deze planperiode € 425.261,- gemiddeld per jaar. Deze kosten kunnen worden gedekt uit de lopende begroting.

Voor groot onderhoud is in de planperiode een budget van gemiddeld € 1.082.654,- per jaar nodig. Deze lasten kunnen worden gedekt uit de voorziening Wegen. Omdat de budgetten voor groot onderhoud jaarlijks verschillen is hier een gemiddelde dotatie van € 1.340.000,- per jaar nodig. Dit is meer dan wat momenteel nodig is, waardoor een bedrag wordt gespaard voor de jaren waar meer budget nodig is.

Voor rehabilitatie is in de planperiode een budget van gemiddeld € 6.561.909,- per jaar nodig. Deze lasten kunnen worden gedekt uit de voorziening Wegen. Momenteel zijn de kosten hoog door een piek aan wegvervangingen. De gemiddelde dotatie van € 1.416.000,- is dus lager, maar wel dekkend op lange termijn.

De lasten voor rehabilitatie zijn ook voor de lange termijn van 40 jaar doorgerekend met de kennis van dit moment.

Hoge pieken worden uitgesmeerd

De timing van de kosten voor wegonderhoud worden gebaseerd op het jaar van aanleg en de technische levensduur van de desbetreffende wegen. Veel wegen zijn gelijktijdig aangelegd en dit zorgt voor een piek in kosten in het jaar 2030. Logischerwijs kunnen wij niet alle wegen gelijktijdig vervangen. De werkzaamheden worden daarom ook verspreid over de jaren voor en na de piek. De technische levensduur van een weg is niet altijd realistisch omdat de

omstandigheden verschillen. Doormiddel van inspecties wordt bepaald welke wegen als eerste aan onderhoud toe zijn.

De werking van de egalisatiereserve

De term egalisatiereserve is niet correct. Deze reserve heeft niet de egaliserende werking zoals bij de egalisatievoorziening afval of -riool. Maar de werking van deze reserve is wel anders dan hoe er 'normaal' omgegaan wordt met reserves van kapitaalgoederen.

De reguliere werkwijze, zoals bij kunstwerken, gebouwen en openbare verlichting, betreft dat het bedrag van de vervangingsinvestering in het jaar van investeren volledig onttrokken wordt uit de reserve en toegevoegd wordt aan de bestemmingsreserve kapitaallasten. Vervolgens wordt uit deze bestemmingsreserve jaarlijks de afschrijvingen gedekt.

Voor wegen is in 2020, bij het opstellen van het beheerplan 2020-2024, afgeweken van deze werkwijze en wordt niet het gehele investeringsbedrag direct uit de reserve gehaald maar alleen de afschrijvingen van het desbetreffende jaar. Het voordeel hiervan is dat de gemeente flink wat tijd wint om te sparen voor het dekken van de afschrijvingslasten. De lijn die in het vorige beheerplan (2020-2024) is ingezet wordt in het nieuwe beheerplan voortgezet.

De aansluiting op de begroting.

De jaarlijkse dotatie aan de reserve wordt gedekt uit de begroting (exploitatie). Deze dotatie wordt elk jaar € 30.000,- hoger t.o.v. het jaar ervoor, om te sparen voor de vervangingsgolf aan wegen in het buitengebied. De huidige dotatie wordt verhoogd naar € 1.416.000,-.

De afschrijvingslasten van wegen landen in de begroting, maar worden volledig gedekt door een onttrekking van hetzelfde bedrag uit de reserve. Dus v.w.b. de vervanging van wegen drukt alleen de dotatie aan de reserve op de begroting.

Hoofdpijnen uitvoering

Het beheerplan heeft een looptijd van 5 jaar. Na vaststelling van dit nieuwe beheerplan zal deze met terugwerkende kracht ingaan per 1 januari 2025 en doorlopen tot 31 december 2029.

Burgemeester en Wethouders van Zeewolde,	
de secretaris,	de burgemeester,
K.C. Hamstra	A.M. Harmsma